

Mottagare

Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se
Diarienummer S2024/00105

Datum

2024-06-105

Diarienummer

RS240479

Remissvar till betänkandet Speciallivsmedel till barn inom öppen hälso- och sjukvård (SOU 2023:71)

Yttrande

Region Halland har fått möjlighet att inkomma med remissvar på betänkandet av utredningen om subventionering av speciallivsmedel till barn. Region Halland ställer sig generellt positiv till förslagen i betänkandet men har följande synpunkter att lämna.

Region Halland ser en möjlig nackdel med att helt lägga över ansvaret för tillhandahållande av speciallivsmedel på regionerna och att inte kravställa ett visst tillhandahållande via apotek. Detta skulle medföra en minskad flexibilitet i de fallen där familjen/barnet vistas på andra orter än hemort/region, inte minst skulle barn i högspecialiserad vård drabbas. Dessutom skulle detta innebära höga upphandlingskostnader och det blir svårt att uppskatta hur mycket av de mest speciella livsmedel som ska upphandlas. Det kan också vara besvärligt ur ett miljötanke. Region Halland anser därför att ytterligare utredning kring dessa frågor behövs i enighet med betänkandets förslag. Ställningstagande kring att möjliggöra vissa undantag från regionernas skyldighet att tillhandahålla speciallivsmedel behöver genomföras på nationell nivå.

Region Halland är en av de tre regionerna som redan idag erbjuder kontantbidrag till barn med celiaki förutom om patienten själv önskar att få sina glutenfria livsmedel utskrivna på livsmedelsanvisning. Detta är en lösning som erbjuder större frihet och valmöjlighet till patienterna och det är önskvärt att kunna fortsätta med detta arbetssätt. Att inom regionen tillhandahålla ett så stort utbud av glutenfria livsmedel som dagvaruhandel erbjuder är inte möjligt.

Eftersom näringslivet har ökat sitt ansvar för att erbjuda livsmedel till ett överkomligt pris för patienter med vissa medicinska tillstånd, till exempel

celiaki eller laktosintolerans, bör det regelbundet granskas vilka medicinska behov som ska ge rätt till subventionerade speciallivsmedel.

Vad gäller de andra produkterna som klassas som speciallivsmedel behöver regionerna ha en samsyn kring vilka produkter som bör upphandlas. Betänkandets förslag gällande förändringar kring egenavgiften innebär ökade utgifter för patienterna eftersom avgiften föreslås höjas betydligt. Region Halland anser att i kommande dialoger med Regeringen bör diskussioner om möjlighet till en (del)finansiering med statsbidrag föras gällande speciallivsmedel för barn.

Region Halland ser fördelar med att i stället för en diagnos ska patientens medicinska behov styra förskrivning av speciallivsmedel för barn. Eftersom det finns en viss risk för indikationsglidning är det viktigt att regionerna har samsyn gällande dessa frågor, annars kan det uppstå utmaningar kring kostnadsansvar, god och jämlik vård samt patientnöjdhet.

Region Halland välkomnar förslaget till begreppet ”speciallivsmedel”.

Region Halland anser att det skulle finnas flera fördelar med att inrätta ett nytt nationellt programområde för nutrition inom kunskapsstyrningen, inte bara gällande speciallivsmedel för barn men även andra frågor. Nutrition, precis som levnadsvanor är ett område som berör nästan alla andra programområden och bör därför hanteras separat, för att på nationell nivå kunna ta ett helhetsgrepp inom området klinisk nutrition.

Mikaela Waltersson
Regionstyrelsens ordförande

Krister Björkegren
Regiondirektör